

ZAPISNIK RADNOG SASTANAKA PROJEKTA „DISKOGRAFSKA INDUSTRIJA U HRVATSKOJ OD 1927. DO KRAJA 1950-IH“ (DISKOGRAF, IP-2019-04-4175)

Online putem aplikacije Zoom, 4. prosinca 2020., 13:15–15:00

Prisutni: Nada Bezić, Naila Ceribašić (voditeljica projekta), Dora Dunatov, Tanja Halužan, Irena Miholić, Željka Radovinović, Jelka Vukobratović

Dnevni red:

1. Realizirani i predstojeći zadaci u prvoj godini odvijanja projekta: financijski plan, arhivski rad, baza podataka Hrvatska e-diskografija, radionice, različiti vidovi diseminacije

Voditeljica projekta Ceribašić izvješćuje da je Čaleta spriječen sudjelovati na sastanku, ali da je, sukladno radnom planu projekta, u procesu dogovora oko svojega arhivskog rada u dvije splitske institucije u kojima su pohranjene zbirka Damira Tončića i zbirka splitske radio-stanice. Prva faza njegova rada na toj građi realizirat će se u siječnju. Vukobratović pita što je s Tijardovićevim memoarima koji su spomenuti na prošlom sastanku. Bezić odgovara da je kontaktirala Domagoja Marića koji je po tom pitanju surađivao s novinarom Marinom Kuzmićem kojeg će Čaleta u terenskom radu kontaktirati i nastojati doći do memoara.

1.1. Vezano uz **financijski plan** projekta, Ceribašić izvješćuje da je kontaktirala HRZZ u vezi neutrošenih ovogodišnjih sredstava za sudjelovanje na konferencijama i usavršavanje, što je bilo uvjetovano pandemijom. S obzirom na to da se za diseminaciju može izdvojiti najviše 70.000 kn godišnje i da je druga godina već ispunjena, prebacivanjem konferencija i usavršavanja koja nisu mogla biti realizirana ove godine, prekoračit će se dopušteni iznos. Iz HRZZ su samo ponovili pravilo da su dozvoljena sredstva do navedenog iznosa. Ako će tome doista biti tako, Vukobratović predlaže da zamijeni svoje usavršavanje u Liverpoolu s eventualnim odlaskom u Beč u Institut für Populärmusik Sveučilišta za glazbu i izvedbene umjetnosti ili čak i da odustane od usavršavanja. Radovinović predlaže da spoji svoj arhivski rad i usavršavanje u Pragu s konferencijom IAML-a. No, njezino sudjelovanje na IAML-ovoj konferenciji planirano je za treću godinu odvijanja projekta, dok će IAML-ova konferencija u Pragu biti tijekom druge godine projekta.

1.2. Što se tiče **arhivskog rada**, provedeno je arhivsko istraživanje u Hrvatskom državnom arhivu (Ceribašić i Dunatov), s time da je građa iz Štrigove bila dostavljena u Filmoteku HDA u Zagreb. Radovinović je dokumentirala građu u Državnom arhivu u Zagrebu (DAZ), a Vukobratović u Glazbenoj zbirci Gradske knjižnice Zagreb i dogovorila razmjenu dokumentacije Zbirke Kraker iz Holandske kuće Gradskog muzeja Sisak. Izvještaje o tome, kao i samu prikupljenu i

uređenu građu suradnice su već i podijelile s ostalim suradnicima na projektu. Ceribašić treba ove godine još obraditi dio građe pohranjene u NSK u čemu će joj pomoći Dunatov. Dunatov i Ceribašić zatim izvještavaju o radu u HDA. Riječ je o petstotinjak ploča, najvećim dijelom EBP-a. Ima i istih snimki objavljenih u različitim serijama EBP (Radio, Record i Electron); nije jasno je li možda riječ o reizdanjima, a postoji i mogućnost da izvedbe nisu identične (jer i brojevi matrica katkad nisu identični). Dio građe je presnimljen na magnetofonske vrpce koje i danas postoje u Filmoteci. Taj je posao radio Velimir Kraker. Usto su bile načinjene i presnimke s vrpce na CD-ove, no trenutno je nepoznato gdje se nalaze dotični CD-ovi. Ceribašić je razgovarala s Veljkom Lipovščakom koji je svojedobno za HDA radio presnimke na CD-ove. HDA je za te potrebe nabavio i dio opreme, a dio je bio posuđen iz Croatia Recordsa. Nakon Lipovščaka, na tom je zadatku bilo angažirano još dvoje ljudi. Kako navodi Lipovščak, bio je načinjen samo po jedan primjerak presnimki na CD-ove, koji bi morali biti u Filmoteci HDA. Dunatov je u stalnom kontaktu s Mladenom Burićem iz Filmoteke, te ih pokušavaju pronaći. Osim toga, treba provjeriti postoje li ipak možda i kod Krakera te konzultirati pojedine bivše djelatnike HDA. Ako se ne dođe do CD-ova, može se pokušati digitalizirati s magnetofonskih vrpce. Ceribašić predlaže da u tom slučaju oko 7.000 kn koje su trebale biti namijenjene studentima za uređivanje fotografija i fragmenata snimke, prenamijenimo za digitalizaciju koju bi radio Vito Gospodnetić. Radovinović upozorava da je riječ o velikom poslu i predlaže da digitalizaciju prijavimo na natječaj Ministarstva kulture.

1.3. Vezano uz bazu podataka Hrvatska e-diskografija, Ceribašić konstatira da je zasad upisano 750 jedinica (snimki i ploča) te da je unos u bazu usporen jer se odmah unosi veći broj podataka nego je prvotno bilo planirano. Naime, u prvoj fazi rada na bazi bili smo planirali unositi samo najosnovnije podatke na temelju kataloga izdanja triju tvrtki. Pretpostavljali smo da ćemo teže i sporije dolaziti do samih ploča, pa se takav pristup činio najprimjerenijim. No, ipak smo već od početaka rada na projektu dolazili i do samih ploča (zahvaljujući vlastitom radu u arhivima) ili barem do njihovih fotografija (zahvaljujući postojećim bazama diskografskih izdanja), a s druge je strane izrada modula baze od strane tvrtke ArhivPRO potrajala mnogo dulje od očekivanoga. Stoga, kad smo u lipnju napokon otpočeli s unosom podataka, za osnovu smo uzeli naljepnice ploča jer su one glavni i najpouzdaniji izvor podataka o izdanjima. Ta opravdana promjena u načinu rada uvjetovala je i manji broj upisanih jedinica, no usprkos tomu treba intenzivirati rad na bazi. Dogovoreno je da će Radovinović nastaviti s upisom Elektrotonovih ploča u čemu će joj se pridružiti i Čaleta, Miholić i Dunatov će nastaviti s upisom Jugotonovih ploča, a Ceribašić će se pridružiti Vukobratović u upisu EBP ploča. Bezić će se pridružiti naknadno sa zadaćom ujednačavanja pojedinosti i provjere zapisa prije objave, dok će Halužan nastaviti s obradom fotografija naljepnica i fragmenata zvučnih zapisa. Istodobno, Ceribašić će od ArhivPRO zatražiti sljedeće modifikacije i dopune: modifikacija sučelja za korisnike tako da naslovi i podnaslovi snimki budu odijeljeni (zasad su navedeni kao kontinuirani tekst, što je zbunjujuće); mogućnost pretraživanja (zasad barem za administratore) prema dodatnim kriterijima, napose prema nakladničkom broju snimke (što je prethodno već višeput zatraženo); mogućnost unosa više fotografija naljepnice (budući da smo naišli na primjere istih snimki objavljenih u različitim serijama); dodavanje polja za upis podataka na obodu

naljepnice; uklanjanje greške koja se javlja pri korištenju funkcije kopiranja; kreiranje korisničkih računa za Radovinović i Vukobratović (zasad koriste ulaz za Ceribašić).

1.4. Što se tiče **radionica** pod vodstvom stručnjaka iz inozemstva, u studenom je održana online radionica s Peterom Tschmuckom, koja je bila veoma korisna; potanje informacije sadržane su u zasebnom izvještaju. Planiranu radionicu Drage Kuneja već smo dvaput odgodili nadajući se boljoj epidemiološkoj situaciji. Nastojali smo je, ako je ikako moguće, organizirati uživo jer obuhvaća i analizu akustičkih pojedinosti snimki. No sada je posve razvidno da je možemo održati jedino na daljinu, pa će očitom morati biti izostavljen aspekt akustičkih pojedinosti. Načelno je dogovoreno da se radionica odvije u ponedjeljak i srijedu popodne u drugom ili trećem tjednu siječnja. Ceribašić i Miholić će s Kunejem dogovoriti termin i konkretizirati tematske naglaske.

1.5. U proteklom razdoblju, **diseminacija** je obuhvatila izlaganje Tanje Halužan na online konferenciji Society for Ethnomusicology, koje je otvorilo put i potencijalnim plodonosnim daljnjim suradnjama; potanje informacije sadržane su u zasebnom izvještaju. Halužan je objavila i informativni članak o projektu u časopisu *Cantus* Hrvatskog društva skladatelja. Naredni tjedan odvija se online konferencija “Muzika u društvu”, na kojoj će sudjelovati Ceribašić, Halužan i Vukobratović s referatima iz tematike projekta.

U listopadu je u suradnji s Knjižnicama grada Zagreba održana prva **slušaonica starih ploča** uz debatni klub s temom “Popevke je slagal: Vlaho Paljetak u ranoj hrvatskoj diskografiji”. Sa strane projekta, organizirala ju je i vodila Jelka Vukobratović. Više informacija sadržano je u zasebnom izvještaju. U studenom je realizirana **radijska emisija** o zbirci gramofonskih ploča Ivana Mirnika u okviru ciklusa „Oda-birano“ na Prvom programu Hrvatskog radija koju je priredila Nada Bezić (ur. emisije I. Lovrec Štefanović). Ceribašić pita Bezić o snimci intervjua s Mirnikom koja je bila podlogom za radijsku emisiju, a Bezić odgovara da će je pridružiti novoootvorenom projektnom mjestu za pohranu podataka PUH pri Sveučilišnom računalnom centru. Vezano uz nastavak arhivskog rada u Sisku, Vukobratović predlaže da pokušamo spojiti idući posjet Sisku i Krakeru sa slušaonicom koju bismo u suradnji s voditeljem zbirke Kraker Predragom Jelićem mogli organizirati u Holandskoj kući krajem siječnja, povodom Noći muzeja. Na tome će raditi Vukobratović i Dunatov.

Ceribašić priprema **članak o izazovima povijesnih komercijalnih snimki** za istraživanja u glazbi, naročito u etnomuzikologiji, koji će ponuditi nekom A1 časopisu, najvjerojatnije *Ethnomusicology Forum* ili *IRASM*. U vezi s time, povela se rasprava o tome gdje bismo mogli pronaći dodatnu građu u načinu funkcioniranja EBP i suradnji s londonskim Edison Bellom. Osim u DAZ, postoji i građa u HDA koju će istražiti Miholić. Čini se da je ukupna građa vrlo oskudna i Ceribašić upozorava da su istraživači ne samo u Hrvatskoj nego i u drugim zemljama češće entuzijasti nego pripadnici znanstvene zajednice, kao što je to npr. Bill Dean-Myatt, autor publikacije o Edison Bell Records. Vukobratović navodi da je i literatura o Penkali slične prirode, da u njoj postoji informacija o suradnji Penkale s Edison Bellom oko proizvodnje materijala za ploče koja je navodno počela još 1908. te da o tom razdoblju suradnje između tih dviju tvrtki znamo jako malo. Radovinović konstatira da o tome nije našla podatke u DAZ.

1.6. Na kraju, Ceribašić je **sumirala** preuzete zadatke suradnika u narednom razdoblju: Halužan nastavlja uređivati fotografije naljepnica ploča koje se unose u bazu, priprema referat za izlaganje na simpoziju “Muzika u društvu” i administrira projektnu Facebook stranicu; Dunatov nastavlja s unosom Jugotonovih ploča u bazu podataka, nastavlja komunikaciju s HDA u vezi presnimki na CD-ima, planira odlazak u NSK s Ceribašić, priprema s Vukobratović iduću slušaonicu, administrira projektnu internetsku stranicu i, dakako, pohađa doktorski studij i radi na svom doktorskom istraživanju; Vukobratović nastavlja s unosom ploča EBP u bazu, s tim da će započeti unositi fotografije ploča pohranjenih iz HDA (jer su načinjene kvalitetno, pazeći da je vidljiv, ako je ikako moguće, i ugravirani broj matrice), priprema izlaganje na simpoziju “Muzika u društvu” i s Dunatov priprema iduću slušaonicu koju treba dogovoriti s nadležnima u Holandskoj kući; Ceribašić će s Vukobratović započeti unositi ploče EBP, dogovoriti s ArhivPRO korekcije u modulu baze, s Dunatov planira odlazak u NSK, priprema referat za izlaganje na simpoziju “Muzika u društvu” i radi na autorskom članku; Bezić će u bazu PUH uključiti intervju s Mirnikom i započeti rad na bazi Hrvatska e-diskografija; Radovinović nastavlja unos ploča Elektrotona u bazu podataka; Čaleta planira odlazak na arhivsko istraživanje u Split.

Zapisnik sastavile Jelka Vukobratović i Naila Ceribašić.

U Zagrebu, 5. prosinca 2020.